

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 85 0 P 030896 22 Rev 2
Banjaluka, 27.04.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanje Bundalo, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca E.k. d.o.o. D., zastupanog po punomoćniku S.M. advokatu iz D., protiv tuženog F.M. iz P., opština D., zastupanog po punomoćniku D.T., advokatu iz B.L., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužioca i o reviziji tuženog, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Doboju broj 85 0 P 030896 21 Gž 3 od 27.09.2021. godine, na sjednici održanoj dana 27.04.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija tužioca se usvaja, presuda Okružnog suda u Doboju broj 85 0 P 030896 21 Gž 3 od 27.09.2021. godine, se ukida u odbijajućem dijelu odluke o tužbenom zahtjevu tužioca i u dijelu odluke o troškovima parničnog postupka i predmet se u tom dijelu vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Revizija tuženog se odbacuje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Doboju broj 85 0 P 030896 19 P 2 od 23.12.2019. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužioca da se obaveže tuženi da mu na ime naknade štete isplati iznos od 63.830,55 KM, uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana podnošenja tužbe, pa do isplate, te po osnovu štete zbog narušavanja ugleda iznos od 5.000.00 KM, uz zakonsku zateznu kamatu počev od dana podnošenja tužbe, pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj 85 0 P 030896 21 Gž 3 od 27.09.2021. godine žalba tužioca je djelimično uvažena, prvostepena presuda u dijelu zahtjeva za naknadu materijalne štete preinačena i suđeno:

„Obavezuje se tuženi F.M. iz P., opština D. da tužiocu d.o.o. E.k. D. na ime naknade štete isplati iznos od 9.072,80 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.655,66 KM, sve u roku od 30 dana od dana prijema ove presude.“

U preostalom dijelu žalba tužioca je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremeno izjavljenom revizijom (i dopunom revizije koja je njeni sastavni dio), drugostepenu presudu pobija tužilac u odbijajućem dijelu odluke o tužbenom zahtjevu, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda u pobijanom dijelu preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tuženi u dosuđujućem dijelu odluke o tužbenom zahtjevu, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji i drugostepena presuda u pobijanom dijelu preinači.

U odgovoru na reviziju tužilac predlaže da se revizija tuženog odbije, a tuženi predlaže da se revizija tužioca odbije.

Revizija tuženog nije dozvoljena.

Odredbom člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - dalje: ZPP), propisano je da revizija nije dozvoljena ako vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude ne prelazi 30.000,00 KM, a u privrednim sporovima 50.000,00 KM.

Stavom 3. istog člana propisano je da stranke, u slučajevima kada revizija nije dozvoljena, mogu podnijeti reviziju protiv drugostepene presude ako odluka o sporu zavisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili procesnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a naročito: a) ako o tom pitanju revizijski sud još nije zauzeo shvatanje odlučujući o pojedinim predmetima ili na sjednici odjeljenja, a riječ je o pitanju o kojem postoji različita praksa drugostepenih sudova, b) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje, ali je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudarno sa tim shvatanjem i c) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje i presuda drugostepenog suda se zasniva na tom shvatanju, ali bi, uvažavajući razloge iznesene tokom prethodnog prvostepenog i žalbenog postupka, zbog promjene u pravnom sistemu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima, te odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Evropskog suda za ljudska prava, trebalo da se preispita sudska praksa.

Stavom 4. člana 237. ZPP, propisano je da u reviziji izjavljenoj prema stavu 3. tog člana, stranka mora jasno da naznači pravno pitanje zbog kojeg je podnijela reviziju, uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose, te izloži razloge zbog kojih smatra da je ono važno za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Kada je tužbeni zahtjev izražen u novcu, kao vrijednost predmeta spora uzima se u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva (član 316. stav 2. ZPP), dok se kamata, ugovorna kazna i ostala sporedna potraživanja ne uzimaju u obzir pri određivanju vrijednosti spora ako ne čine glavni zahtjev (stav 3.).

Tužiocu je drugostepenom presudom dosuđen iznos od 9.072,80 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe do isplate. Tuženi pobija drugostepenu presudu u dosuđujućem dijelu koji iznosi 9.072,80 KM.

Proizlazi da vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude od 9.072,80 KM ne prelazi 30.000,00 KM, zbog čega revizija tuženog nije dozvoljena.

Tuženi se u reviziji poziva na odredbu člana 237. stav 3. tačka 2. ZPP navodeći da je revizija dozvoljena s obzirom da odluka o sporu zavisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili procesnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a naročito ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje, ali je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudarno sa tim shvatanjem. Tuženi navodi da se ovdje radi o procesno pravnom pitanju, jer Okružni sud u Doboju nije postupio po pravnim shvatanjima Vrhovnog suda Republike Srpske u ranijoj odluci broj 85 0 P 030896 21 Rev od 14.04.2021. godine i da je odlučio da brani svoju prethodnu presudu po svaku cijenu pa i uz namjerno kršenje zakona i nanošenja štete tuženom.

Ovakvi navodi tuženog nisu dovoljni da bi sud odlučivao o inače nedozvoljenoj reviziji.

Navodima revizije ne objašnjavaju se razlozi iz kojih bi proizlazilo da je rješavanje o reviziji važno za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, već navodi revizije predstavljaju revizione razloge kojima se osporava konkretna drugostepena presuda zbog povrede odredaba postupka i primjene materijalnog prava i svode se na kritiku činjeničnih i pravnih zaključaka u vezi sa konkretnom spornom situacijom i okolnostima konkretnog slučaja, slijedom čega nisu ispunjeni uslovi da se o predmetnoj reviziji raspravlja primjenom odredbe člana 237. stav 3. i 4. ZPP.

Iz tog razloga, a na osnovu odredbe člana 247. stav 1. i 4. i odredbe člana 237. stav 2. ZPP, valjalo je reviziju tuženog odbaciti kao nedozvoljenu.

Revizija tužioca je osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužioca da mu tuženi na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 63.830,55 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, pa do isplate.

O zahtjevu tužioca za naknadu nematerijalne štete zbog narušavanja ugleda u iznosu od 5.000.00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, je pravosnažno odlučeno u ranijoj fazi postupka i odluka o tom zahtjevu nije predmet ocjene po reviziji.

Tužilac tužbu, koju je podnio sudu dana 10.07.2012. godine, temelji na slijedećim činjenicama na kojima zasniva svoj zahtjev: da se u prvoj polovini 2008. godine sa tuženim usmeno saglasio da tužilac postavi optički kabal u kanalu koji je iskopao tuženi do svoje vikendice, a da će tužilac na ime prava korištenja rova na zemljištu tuženog u dužini od 2 km i postavljanja 2 km pvc cijevi u rov, omogućiti tuženom korištenje dva optička vlakna za vlastite potrebe, da se tuženi kada je ovaj posao realizovan predomislio i tražio od tužioca drugu vrstu naknade, pod prijetnjom presjecanja kabla, da je dana 06.11.2009. godine tuženi izvršio presijecanje optičkog kabla na parceli k.č. 2312/3. k.o. K., na kojoj parceli je izgrađena vikendica tuženog, te onemogućio tužiocu posjed prava korištenja telekomunikacione mreže i cjevi na relaciji D. – C., da je kao posljedica toga tužiocu nanesena šteta jer je u T. više od 2.000 korisnika interneta ostalo bez usluge koju pruža E.m.t. d.o.o. T., kao kupac interneta od tužioca i da se šteta ogleda u gubitku prihoda od kupca E.m.t. d.o.o. T. za usluge isporuke interneta i to za

30 dana od kada je izvršeno presjecanje u iznosu od 11.148,23 KM, te 2/3 za narednih 30 dana od presjecanja kabla u iznosu od 7.357,83 KM, da je tužilac, kako bi umanjio štetu bio prinuđen da kupi dva para linkova 5GHz M. u vrijednosti od 10.000,00 KM, antene u vrijednosti od 3.000,00 KM, koja oprema inače nije potrebna tužiocu s obzirom da je isti kablovski operater, te da se ne koristi opremom za bežični pronos signala, da je tužilac pretrpio i štetu na ime dodatne investicije na optičku trasu D.-C. u vrijednosti od 10.000,00 KM, jer je ta dodatna investicija obezvrijeđena zbog nemogućnosti pouzdanog korištenja navedene trase od 2 km, kao i investicija na relaciji optičke trase T.-I. u vrijednosti od 5.000,00 KM, kojom se signal sa I. dovodio u T., te da je nastao i trošak saniranja presječenog kabla u dva navrata u ukupnom iznosu od 10.000,00 KM, što ukupno iznosi 56.506,06 KM, a da je pored navedene štete pretrpio i štetu u vidu narušavanja ugleda 10.000,00 KM.

Podneskom od 30.06.2016. godine, tužilac je uredio tužbeni zahtjev tako što traži da mu tuženi na ime naknade štete isplati iznos od 63.830,55 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate, te da mu po osnovu štete zbog narušavanja ugleda plati iznos od 5.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od podnošenja tužbe do isplate, kao i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka.

Postupajući po tužbi tužioca i po protivtužbi tuženog (za isplatu iznosa 89.514,10 KM na ime upotrebe tuđe stvari u svoju korist i isplatu po 300,00 KM mjesečno po osnovu neosnovanog obogaćenja za period 18.06.2008. do 18.06.2013. godine, sa zakonskom zateznom kamatom), prvostepeni sud je 15.02.2017. godine donio presudu broj 85 0 P 030896 12 P, kojom su odbijeni i tužbeni i protivtužbeni zahtjev parničnih stranaka, a drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv prvostepene presude, rješenjem od 30.5.2017. godine, žalbu uvažio i prvostepenu presudu ukinuo u pobijajnom dijelu odluke o tužbenom zahtjevu i troškovima postupka i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Tuženi nije ulagao žalbu, pa je prvostepena presuda postala pravosnažna u dijelu kojim je odbijen protivtužbeni zahtjev.

U ponovnom postupku prvostepeni sud je donio presudu broj 85 0 P 030896 19 P 2 od 23.12.2019. godine kojom je pozivom na odredbu člana 154. Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, u daljem tekstu ZOO) odbijen tužbeni zahtjev tužioca da mu tuženi na ime naknade štete isplati iznos od 63.830,55 KM, sa zakonskom zateznom kamatu počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate, te po osnovu štete zbog narušavanja ugleda iznos od 5.000,00 KM, uz obrazloženje da je na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka zaključio da nema ni jednog dokaza na osnovu koga bi utvrdio da je tuženi presjekao kabal i da je on odgovoran za štetu koja je iz toga proistekla za tužioca, tako da nije dokazano da između štete i nedopuštene radnje ili propuštanja postoji uzročno posljedična veza, pa samim tim tuženi nije ni u obavezi naknaditi štetu tužiocu.

Presudom Okružnog suda u Doboju broj 85 0 P 030896 20 Gž 2 od 09.10.2020. godine, žalba tužioca je djelimično uvažena i prvostepena presuda u dijelu odluke o zahtjevu za naknadu materijalne štete preinačena tako što je obavezan tuženi da tužiocu na ime naknade štete isplati iznos od 63.830,55 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, pa do isplate, kao i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 13.163,51 KM, dok je žalba tužioca odbijena i prvostepena presuda u dijelu zahtjeva za

naknadu nematerijalne štete zbog narušavanja ugleda u iznosu od 5.000.00 KM, potvrđena, temeljem odredbe člana 229. stav 1. tačka 3. i člana 226. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Rješenjem Vrhovnog suda Republike Srpske broj 85 0 P 030896 21 Rev od 14.04.2021. godine, revizija tuženog je usvojena i presuda Okružnog suda u Doboju broj 85 0 P 030896 20 Gž 2 od 09.10.2020. godine, ukinuta u pobijanom usvajajućem dijelu odluke kojim je tuženi obavezan da tužiocu na ime naknade štete isplati iznos od 63.830,55 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, kao i odluka o troškovima parničnog postupka i predmet je u ovom dijelu vraćen drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj 85 0 P 030896 21 Gž 3 od 27.09.2021. godine žalba tužioca je djelimično uvažena, prvostepena presuda u dijelu zahtjeva za naknadu materijalne štete preinačena tako što je obavezan tuženi da tužiocu na ime naknade štete isplati iznos od 9.072,80 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.655,66 KM, sve u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, dok je u preostalom dijelu žalba tužioca odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Drugostepeni sud je obrazložio da iz izvedenih dokaza i iskaza saslušanih svjedoka T.M., P.D. i S.D., Službene zabilješke CJB D. P.S. broj ... od 06.11.2009. godine sa popratnim aktom od 01.12.2009. godine, te Rješenja Osnovnog suda u Doboju broj 85 0 P 009318 16 P 2 od 20.8.2018. godine, koje je potvrđeno rješenjem drugostepenog suda od 27.5.2020. godine, proizilazi da je tuženi dana 06.11.2009. godine presjekao optički kabal tužioca na relaciji D.- C., koji se nalazio na parceli tuženog k.č. broj 2312/3 k.o. K., te da je takvim postupcima tuženi počinio protivpravnu radnju koja mu se može pripisati u krivicu.

Pored toga, drugostepeni sud nalazi da je vještak elektrotehničke struke (koji je imao zadatak da u svom nalazu i mišljenju utvrdi vrijednost uređaja 2 para linkova M.S GH2, antene i opreme koja je nabavljena radi saniranja prekida, na osnovu dokumentacije tužioca, te da li je ta oprema, imajući u vidu djelatnost tužioca i način isporuke signala, potrebna tužiocu) u nalazu i mišljenju naveo da je tužilac u cilju saniranja prekida kablovske veze prema repetitoru C. koji je nastao početkom novembra 2009. godine preduzeo radnje uspostavljanja dvosmjerne radio relejne veze koristeći radio relejni (wireless) link M. tip M. PTP 54600 LIMX i to 2 komada, koje je imao u svom skladištu kao rezervu, da je ovu činjenicu vještak utvrdio iz računa broj ... izdatog od d.o.o. S. S. dana 31.3.2009. godine koji je dostavljen uz nalaz, a iz koga je zaključio da cijena jednog wireless uređaja iznosi 25.702,17 KM bez PDV, da su pored wireless linka korištene i 2 antene koje su kupljene u periodu kad je kabal prekinut, što potvrđuje faktura broj ... od 16.11.2009. godine, uz isticanje vještaka da vrijednost 2 antene iznosi 292,50 KM bez PDV, a sa PDV 342,23 KM, te da je nakon ponovnog uspostavljanja veze optičkim kablom Server sobe u D. i Repetitora na koti C., oprema koja je korištena za bežičnu vezu mogla biti demontirana, te da se obzirom na djelatnost kojom se bavi E.k. d.o.o. D., ista može ponovo koristiti na drugim lokacijama ili kao rezerva za opremu na već uspostavljenim bežičnim vezama ili za nove bežične veze prema ukazanoj potrebi.

Drugostepeni sud je prihvatio nalaz vještaka elektrotehničke struke Š.Z., kao dokaz o tome koje je troškove imao tužilac prilikom saniranja prekida kablovske veze prema repetitoru

C., nastao početkom novembra mjeseca 2009. godine, te o visini troškova na uspostavljanju bežične veze, koji su nepovratni i to: radovi na montaži i demontaži opreme na krovu Server sobe u D. i na stubu Repetitora na koti C., podešavanju opreme i usmjeravanju antena, mjerenju signala raznim spojnim materijalima (konektori, kablovi, napojne jedinice, spojnice, nosači kablova, nosači antena i linkova i slično), te transportne troškove, što prema stanovištu vještaka predstavlja stvarne troškove na uspostavljanju bežične veze, koji se obzirom na skupu opremu koja se instalira mogu procijeniti na 15% od cijene opreme, što iznosi 9.072,80 KM sa uračunatim PDV, zaključivši da je predmetna šteta dokazana do visine od 9.072,80 KM i da je to obim štete koja je pričinjena tužiocu zbog presjecanja optičkog kabla.

Dovodeći u vezu nalaz vještaka ekonomsko-finansijske struke sa nalazom vještaka elektrotehničke struke drugostepeni sud nalazi da se iz nalaza vještaka ekonomsko-finansijske struke ne može vidjeti na osnovu čega je on utvrdio da ulaganja u nabavku i privremeno korištenje linkova iznose 21.760,00 KM, posebno kada se ima u vidu da se ovaj vještak poziva na račun broj ... d.o.o. S. S., koji ni on, a niti tužilac nisu ni dostavili u spis suda, pa zaključuje da se ovakvom nalazu vještaka ne može pokloniti vjera, jer sadržinu istog ne potkrepljuju validni dokazi na osnovu kojih bi se na nesporna način moglo utvrditi kako je vještak došao do iznosa navedenih u svom nalazu, zbog čega smatra da se na osnovu ovakvog nalaza vještaka nije mogla utvrditi stvarna šteta koju tužilac opredjeljuje kao štetu nastalu usljed kupovine opreme koja je bila neophodna radi smanjivanja štete.

Drugostepeni sud dalje navodi da ni kada je u pitanju izgubljena dobit, za koju je tužilac tvrdio da je pretrpio zbog neisporuke internet signala trećem licu E.m. T., nije mogao odlučiti na osnovu izvedenih dokaza, jer u sudski spis nije dostavljen ugovor zaključen između tužioca i E.m.t.T., a niti je tužilac izveo dokaz čitanjem tog ugovora kako bi se na osnovu njegove sadržine moglo utvrditi koliko je novca tužilac očekivao da dobije za usluge koje se obavezao pružiti E.m.t., iako od tog dokaza zavisi zaključak suda da li je tužilac dokazao da je ovu štetu pretrpio, a samim tim bi se mogla provjeriti i pravilnosti nalaza vještaka ekonomske struke o visini izgubljene dobiti, a u čemu je u konkretnom slučaju zbog propuštanja tužioca sud bio onemogućen.

Revizijom tužioca osnovano se ukazuje da drugostepena presuda u pobijanom dijelu nije pravilna.

Tužilac je u ovoj parnici već u tužbi, između ostalog isticao da je kao posljedica presjecanja kabla tužiocu nanesena šteta jer je morao nabaviti opremu neophodnu radi smanjivanja štete, kao i da je u T. više od 2.000 korisnika interneta ostalo bez usluge koju pruža E.m.t. d.o.o. T., koji je kupac interneta od tužioca i da se šteta ogleda u gubitku prihoda od kupca E.m.t. d.o.o. T. za usluge isporuke interneta za mjesec i 20 dana, a u ponovnom postupku je naveo da ostaje kod svih navoda iz tužbe, te je u ovom predmetu postavio tužbeni zahtjev radi naknade štete (u jednom iznosu) i to proste štete koja se tiče kupovine opreme koja je bila neophodna radi smanjivanja štete, kao i izgubljene dobiti zbog neisporuke internet signala trećem licu E.m.t.T.

Vještak ekonomske struke B.M. koji je sačinio nalaz 15.10.2015. godine, te dopunu nalaza (april mjesec 2016. godine), u iskazu na glavnoj raspravi pred prvostepenim sudom održanoj dana od 30.6.2016. godine izjasnio se da je svoj nalaz dao na osnovu raspoložive dokumentacije

koja se nalazi u spisu i uvidom u dokumentaciju parničnih stranaka, te da je na osnovu istih vještak dao svoje mišljenje da izgubljena dobit, koja bi se inače ostvarila u normalnom toku stvari, za mjesec novembar 2009. godine iznosi 3.538,00 KM, za decembar 2009. godine (2/3 mjeseca) iznosi 2.378,00 KM, ukupno 5.916,00 KM, a ulaganja u saniranje štete iznose, za nabavku i privremeno korištenje linkova 21.760,00 KM, nabavka antene 586,75 KM i montaža antene 1567,80 KM, ukupno 23.914,55 KM, optički vod lokacija K.-C., iznosi 16.000,00 KM, optički vod trase I.-T., 8.000,00 KM, te saniranje presijecanja optičkog kabla iznosi 10.000,00 KM, tako da je ukupni iznos štete 63.830,55 KM (obračunata izmakla dobit 5.916,00 KM i materijalna šteta 57.914,55 KM).

Iz dopunskog nalaza vještaka ekonomsko-finansijske struke M.B., od aprila 2016. godine, proizlazi da je na bazi elemenata navedenih u tekstu nalaza, te Aneksu 5 ugovora dobit 3.538,20 KM mjesečno, a iznos materijalne štete 57.914,55 KM, što ukupno iznosi 63.830,55 KM.

U podnesku od 01.08.2016. godine vještak ekonomsko-finansijske struke je naveo u koju dokumentaciju tužioca je izvršio uvid: Ugovor o korištenju ...-Tranzit servisa broj ..., Aneks broj 5 istog ugovora, račun broj ... od 9.11.2009. godine za E.m.t. d.o.o. D., račun broj ... od 13.10.2009. godine za E.m.t. d.o.o. D., račun broj ... S. d.o.o. S. za link, ulazna kalkulacija za antene za link, račun S. d.o.o. D. broj ... za montažu linka, ponuda za fabrikovanu opremu N.m. d.o.o. B.L. broj ..., cijene dobavljača koje se odnose na iskop i zatrpavanje rova, nabavke i polaganje aklatel cijevi, nabavka i montaža optičkog kabla – računi dobavljača E. S., B., K.T., G., E.i., P.c. i S.

Vještak ekonomsko-finansijske struke uz svoj nalaz nije dostavio dokumentaciju u koju je vršio uvid, za koju je tuženi insistirao da mu se dostavi, što je konstatovano i na zapisniku prvostepenog suda od 26.09.2016. godine, tako da se ova dokumentacija ne nalazi u spisu. U podnesku od 15.11.2016. godine vještak je naveo da je dostavio sudu spisak dokumentacije i da se dokumentacija navedena u njegovom podnesku od 01.08.2016. godine nalazi kod tužioca.

Na ročištu za glavnu raspravu 26.09.2016. godine tuženi se protivio da vještak i tužilac "dodatno" dostavljaju ovu dokumentaciju jer su ranije pozivani od strane suda, te je prvostepeni sud donio rješenje da se od strane tužioca neće zahtijevati navedeni dokumenti, kao ni od strane vještaka.

Kada stranka u parnici predlaže provođenje dokaza vještačenjem, dužna je da prema odredbi člana 148. stav 1. ZPP u prijedlogu naznači predmet i obim vještačenja, što znači da naznači koje se činjenice trebaju utvrditi vještačenjem, te koje postojeće činjenice, okolnosti ili predmet vještak treba razmotriti da bi došao do posebnih zapažanja i zaključaka.

Shodno odredbi člana 150. ZPP, izvođenje dokaza vještačenjem određuje sud rješenjem koje sadrži obim i predmet vještačenja, polazeći od prijedloga stranaka, ali je pri tome dužan voditi računa da se u okviru prijedloga stranaka moraju utvrditi činjenice za odluku o tužbenom zahtjevu, odnosno o tome da o zahtjevu tužioca može odlučiti pravilnom primjenom materijalnog prava.

Prema odredbi člana 154. stav 2. ZPP, u vezi sa članom 151. stav 1. i član 152. stav 1. ZPP, vještak je dužan da obrazloži svoj nalaz i mišljenje, jer se izvođenje tog dokaza određuje

kada je radi utvrđivanja ili razjašnjenja određene činjenice potrebno stručno znanje kojim sud ne raspolaže.

Zbog toga sva dokumentacija koju vještak koristi prilikom izrade nalaza (koja može biti pribavljena na način kako vještaku naloži sud), mora biti navedena u nalazu, jer ona predstavlja osnov za zaključke do kojih je vještak došao u nalazu i sastavni je dio nalaza i mišljenja, pa zbog toga ne mora biti izvedena kao poseban dokaz.

Ponekad je zbog obimnosti dokumentacije koju vještak koristi (naprimjer kada u dokumentaciju vrši uvid u knjigovodstvu stranaka) otežano da se sva ta dokumentacija dostavi, ali sud po prigovoru parnične stranke treba zatražiti da se ta dokumentacija dostavi uz nalaz, ukoliko to nije učinjeno, kako bi se stranci omogućilo da raspravlja o nalazu i mišljenju, a sud ocjenjuje da li je nalaz vještaka potpun i jasan, od čega zavisi da li će nalaz prihvatiti ili ne, te je dužan da obrazloži koju činjenicu je na osnovu ovog dokaza utvrdio.

Ukoliko sud smatra da je dostavljeni nalaz vještaka nejasan, nepotpun ili protivrječan, pozvaće vještaka da nalaz dopuni i odrediti mu rok za izradu dopune nalaza (član 155. stav 2. ZPP), jer se nepotpunost nalaza i mišljenja ne može pripisati u krivicu stranke koja je taj dokaz predložila, pa se o osnovanosti njenog tužbenog zahtjeva ne može samo zbog toga odlučiti primjenom pravila o teretu dokazivanja.

U konkretnoj parnici vještak ekonomske struke je na ročištu održanom pred prvostepenim sudom dana 30.06.2016. godine obrazlagao nalaz i mišljenje, a prvostepeni sud nije ocjenjivao nalaz vještaka ekonomske struke (ni elektrotehničke struke), jer je smatrao da nema osnova obavezivanja tuženog za naknadu štete budući da nije utvrdio da je tuženi presjekao kabal i da je on odgovoran za štetu koja je iz toga proistekla za tužioca.

Kako je drugostepeni sud pravilno našao da je tuženi presjekao kabal i da je odgovoran za štetu, neophodno je da ocijeni i nalaz vještaka ekonomske struke kojim tužilac dokazuje visinu štete. Na raspravi pred drugostepenim sudom koja je održana dana 07.10.2020. godine ponovo su izvedeni dokazi koji su izvedeni u prvostepenom postupku, ali nije pozvan vještak ekonomske struke radi obrazloženja nalaza i mišljenja, već je uz suglasnost stranaka da se ne pozivaju vještaci radi obrazlaganja i pojašnjenja nalaza i mišljenja, pročitana ovaj nalaz i mišljenje.

U pobijanoj presudi drugostepeni sud navodi da sadržinu nalaza vještaka ekonomske struke ne potkrepljuju validni dokazi na osnovu kojih bi se na nesporan način moglo utvrditi kako je vještak B. došao do iznosa navedenih u svom nalazu, te da kada je u pitanju izgubljena dobit nije mogao odlučiti na osnovu izvedenih dokaza, pri čemu ne obrazlaže ovaj svoj zaključak, niti se izjašnjava da li nalaz vještaka ne prihvata zbog toga što je nepotpun ili protivrječan, jer iz stanja spisa proizlazi da je na ročištu za glavnu raspravu pred prvostepenim sudom održanom 26.09.2016. godine prvostepeni sud donio rješenje da se od strane tužioca, kao ni od strane vještaka neće zahtijevati dokumenti u koje je vještak vršio uvid, da je ovaj vještak na ročištu pred prvostepenim sudom 30.06.2016. godine dao obrazloženje nalaza i mišljenja, a da drugostepeni sud nije tražio da vještak obrazloži nalaz i mišljenje na raspravi pred drugostepenim sudom koja je održana dana 07.10.2020. godine.

Zbog toga se pravilno revizijom tužioca ukazuje da je drugostepeni sud počinio povredu odredaba parničnog postupka jer nije ocijenio nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke, te da je trebao, ukoliko je smatrao da je nalaz nejasan ili nepotpun da radi razjašnjenja činjenica zatraži pojašnjenje nalaza od vještaka, a da potom ocijeni ovaj dokaz i dovede ga u vezu sa ostalim izvedenim dokazima i činjenicama na kojima tužilac temelji tužbeni zahtjev.

Iz navedenog proizlazi da je drugostepeni sud zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešnog pravnog pristupa u rješavanju ove pravne stvari propustio utvrditi odlučne činjenice koje su relevantne za odluku o zahtjevu tužioca, pa je slijedom navedenog valjalo na temelju odredbe člana 249. stav 1. i člana 250. stav 2. ZPP, ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će, imajući u vidu razloge navedene u ovom rješenju, pravilnom primjenom materijalnog i procesnog prava donijeti na zakonu zasnovanu odluku, za koju će dati jasne i logične razloge.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić